

ГЛОСАРІЙ

Авторське право – особливе право окремої особи на результат її інтелектуальної/творчої діяльності.

Бухгалтерська або податкова звітність – це звітність, яку готують за певними стандартами та подають до контролюючих органів.

Договір про неконкуренцію – згідно з ним працівники та підрядники протягом певного строку зобов'язані утримуватися від конкурентних дій зі стартапом (не можуть працевлаштовуватися або працювати з конкурентами, створювати схожі технології та бути засновником інших конкуруючих компаній).

Дью-ділідженс (перевірка) – процедура детальної незалежної перевірки стартапу як об'єкту інвестування.

Канал комунікації (channels), або точка дотику (touch points) – спосіб комунікації з аудиторією.

Комерційна таємниця – інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить, у зв'язку з цим має комерційну цінність та була предметом адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності, вжитих особою, яка законно контролює цю інформацію.

Конверсія – це відношення числа відвідувачів сайту, які виконали на ньому якісь цільові дії, до загального числа відвідувачів сайту, виражене у відсотках.

Кофаундер – співзасновник стартапу.

Лід – потенційний клієнт, що відреагував на комунікацію.

Маржа – це різниця між отриманим доходом та собівартістю.

Маржинальність – співвідношення маржі до доходу, вимірюється у відсотках.

Маркетинг – це сукупність процесів та дій, націлених на отримання максимального прибутку шляхом задоволення потреб споживачів, те, що допомагає вам ліпше продавати свої товари чи послуги.

Медіакарта – це детальна інформація про медіа, з якими ви працюватимете в межах втілення PR-стратегії.

Патент – документ, що засвідчує авторство на винахід та виключне право на використання його протягом певного строку.

Пітчінг – презентація стартапу.

Позиціювання – це те, як ви ідентифікуєте свій продукт чи компанію, ваша найсильніша риса, що розв'язує проблему аудиторії та відрізняє вас від конкурентів.

Продаж – це організація процесу реалізації товару чи послуг. З погляду продавця, продаж – це послідовність дій (етапів продажів), що призводить до укладання угоди.

Репутаційні ризики – критичні для компанії теми та події, що можуть спровокувати інформаційне загострення серед цільових аудиторій та в суспільстві загалом.

Репутація – це думка про когось чи про щось, соціальна оцінка, уявлення про особу, компанію чи об'єкти бізнесу, що впливає на ставлення суспільства чи цільових аудиторій.

Стадії розвитку стартапу – 5 стадій: посівна стадія (seed stage), стадія запуску (startup stage), стадія зростання (growth stage), стадія розширення (expansion stage) і стадія «виходу» (exit stage).

Таргетинг – (від англійського слова «цілитися») – налаштування реклами під конкретну цільову аудиторію.

Торговельна марка – позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб.

Угоди про конфіденційність – допомагають захистити конфіденційну інформацію стартапу й запобігти її розголошенню.

Управлінська звітність – це звітність, яку компанія веде за розробленими нею правилами та формами, саме з тим переліком категорій доходів та витрат, які важливі для неї, та з тією періодичністю, яка потрібна.

Фаундер – засновник стартапу.

Юрисдикція – держава, у якій ви реєструватимете компанію для стартапу і право якої застосовуватиметься до діяльності компанії.

4P – маркетинговий мікс – одна з ключових концепцій раннього маркетингу – 4 складові основи бізнесу: product (продукт), price (ціна), place (місце), promotion (просування).

AIDA – модель з 4 етапів продажу товару: Awareness (тобто «Обізнаність»), Interest («Зацікавленість»), Desire («Бажання») та Action («Дія»).

Balance Sheet – фінансовий звіт, який описує активи компанії, зобов'язання та частки власності акціонерів (інвесторів, фаундерів тощо) у специфічний момент часу.

CAC (Cost of Acquisition) – це вартість залучення клієнта.

CF (Cash Flow) – рух грошових коштів.

Convertible Loan/Note – конвертована позика: інвестор надає компанії кошти в користування під визначений відсоток, а компанія має повернути ці кошти та сплатити відсотки у визначений договором строк або передати інвестору власні акції в конкретний строк, після підписання договору або з настанням визначеної події.

CPA (cost per action) – ціна за виконання цільової дії, наприклад, оформлення замовлення.

CPC (cost per client) – ціна за одного клієнта.

CPV (cost per visit) – ціна за одного відвідувача, наприклад, сторінки.

CRM (Customer Relationship Management) – система управління відносинами з клієнтами.

Customer Development – процес формування уявлення про клієнта та про його потреби.

Customer journey map (карта мандрівки клієнта) – маркетинговий інструмент, що візуалізує етапи взаємодії клієнтів із продуктом чи сервісом.

Data-room – папка з даними по фінансах, операційних метриках, попередніх раундах інвестицій, клієнтах тощо.

DCF (Discounted Cash Flow) – фисконований на вартість капіталу в часі cash flow – прогноз майбутніх доходів.

EBIDTA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) – заробіток до оподаткування та амортизації).

Founders agreement – договір між засновниками – фіксує основні домовленості між фаундерами.

GIG Contract від Дія.City – договір – щось середнє між трудовим та цивільно-правовим договором – укладати його можуть лише резиденти Дія.City (українські ІТ-компанії, які виконали вимоги законодавства й отримали відповідний статус) із фізичними особами.

ICP – портрети клієнтів.

Lean Canvas – шаблон для формування бізнес-моделі.

LTV (Lifetime Value, або життєва цінність клієнтів) – це та сума, скільки ми заробили або потенційно можемо заробити на одному залученому клієнті.

Momentum – момент в стартапі, коли продукт запущено, прийшли перші клієнти і стартап швидко зростає.

No-code розробка – це підхід, який дозволяє як програмістам, так і нетехнічним спеціалістам створювати застосунки та автоматизувати процеси за допомогою візуальних засобів без написання програмного коду.

Non-compete – домовленість про те, щоб ваш фаундер не мав змоги вийти та зайти в конкурентний стартап, не домовляючись про це з вами.

Non-solicitation – домовленість про не переманювання співробітників.

Runway – це період, на який вам вистачить залучених коштів.

SAFE (Simple agreement for future equity) – простий договір, розроблений відомим акселератором YCombinator щодо майбутніх акцій: інвестор платить компанії кошти, а компанія зобов'язується в майбутньому передати інвестору власні акції з настанням визначеної події (раунду А інвестицій).

Service Level Agreement – рівень сервісу, який ви обіцяєте.

Shareholders Agreement – корпоративний договір – фіксує основні домовленості між фаундерами.

Shares Subscription Agreement – договір про підписку на акції: інвестор платить компанії кошти за акції, які вона випустить і передасть інвестору в майбутньому (у конкретний строк, після підписання договору або з настанням визначеної події).

SPA (Sales and Purchase Agreement) – договір про продаж акцій, якщо інвестор купує вже наявні в компанії акції або ж купує акції компанії в іншого інвестора.

P&L (Profit and Loss statement, Income statement) – звіт, що фокусується на доходах, витратах, визнаних втратах компанії протягом певного періоду.

PR (public relations) – це зв'язки з громадськістю, побудова взаємовідносин із суспільством, бізнесом та державою.

PR-план – це перелік конкретних активностей, що їх ви впроваджуватимете для досягнення тих чи інших комунікаційних цілей у межах своєї PR-стратегії.

RAT (Riskiest Assumption Test) – тестування найризикованішої гіпотези.

Retention – утримання клієнтів.

Retention rate (коефіцієнт утримання) – відношення (Кількість клієнтів на кінець періоду — Кількість нових клієнтів / Кількість клієнтів на початку періоду) X 100%.

ROI інвестиції будь-якого ресурсу – дорівнює (Поточна (НОВА) вартість інвестованого ресурсу – (мінус) Вартість (СТАРА) інвестованого ресурсу)/(поділені разом як дельта, різниця) на Вартість (СТАРУ) Інвестованого ресурсу.

ROMI (Return on Marketing Investment – повернення з інвестицій у маркетинг – відношення, в якому у чисельнику фіксуємо отримані доходи мінус маркетинговий бюджет, у знаменнику – суто маркетинговий бюджет.

Sales Playbook або Книга продажів – це документ, де збирається та динамічно змінюється вся інформація для менеджерів із продажу.

USP – унікальні торгові пропозиції.